

TILL RORS

TILL RORS

tredje upplagan

dikter av **Peter Curman**

www.pctercurman.se

Copyright © Peter Curman 2015

<http://petercurman.se>

e-mail: pcurman@gmail.com

Printed in Helicon Plus Publishing House

199053, 1 line VO, 28

St. Petersburg

Russia

www.heliconplus.com

Av Peter Curman har tidigare utgivits:

- OBS! Viktigt, dikter
1965 (Wahlström&Widstrands förlag)*
På eget sätt, 1965
(tolkning av John Lennons "In his own write",
tillsammans med Ingemar Lindahl) W&W
Kretsloppa, dikter
1966, W&W
Skolhat, en antologi,
1966, W & W
Genom nålsögat, dikter,
1967, W & W
13 interner: Vår fångvård, en antologi, Aldus Hemmaliv,
dikter
1970, W&W
Fönstren, dikter
1970, W&W
Vänd dig om och ta emot mig, dikter
1973, W&W
Fåglarna, dikter
1977, W & W
Ännu spinner tiden, dikter
1979, W&W
Födelsemärken, dikter
1981, W&W
Barnens maskerad, dikter
1986 (i samlingsvolymen "Fotspår" 1986, W&W)
Waves of the Baltic sea, seapoem I,
1992 (tillsammans med Ewa A. Kumlin)

Waves of the Black sea, seapoem 2,
1994 (tillsammans med Ewa A. Kumlin)
Ställ aldrig om hjärtat, dikter
1995 (Gedins)
Härdsmlta, roman
1998 (Print-On-demand och Häggglunds förlag)
Körsvennen i Delfi, dikter
1999 (New Helicon/PODIUM)
Medan livet ännu är, samlade dikter
2003 (New Helicon/PODIUM)
Trampa ord, dikter och författarporträtt
2009 (Helicon Plus/St Petersburg)
Till rors, dikter
2012 (Helicon Plus/St Petersburg)
Till rors, dikter
2014 (Helicon Plus/St Petersburg)

PETER CURMAN
eller
en människa som det strålar kring

Utbringandet av en skål gjorde mig till vän med Peter Curman. Ett glas till minnet av T.S. Elliot. Resten av sällskapet vid vårt bord vägrade dricka för den nyligen avlidne diktaren. Så Peter och jag blev en minoritet. Jag visste då inte vem han var, varifrån han kom eller varför han satt bland bohemerna vid vårt bord. Men en sak vet jag: just då bytte våra själar blickar och sedan dess är vi vänner.

Från den stunden fram tills idag synes han mig som en uppenbarelse, existerande liksom av misstag eller skickad att fylla den enorma tomheten efter varats oåterkallelighet.

Första boken som jag fick av honom var inte hans diktsamling (han hade redan skrivit en egen) utan en översättning av John Len-nons poesi, «På eget sätt». Från 1965! Jag nästan svimmar; jag har en känsla av att jag tittar ner i en djup brunn ur vilken tiden dricker... ja, vad dricker tiden, egentligen? Svaret på denna och andra frågor får ni om ni läser Peter Curmans dikter.

Peter Curman är född 1941. Hans barndom heter krig. Det syns från hans skandinaviska fönster, men det träder aldrig in i hans land eller hem. Världen går under medan han bygger slott av träklossar. Detta eviga och manliga barn tycks inte själv skriva sin poesi utan poesin diktar honom.

Efter detta ägnade han sig åt de mest disparata sysselsättningar som att vara en av de idémässiga förgrundsfigurerna på världsförfattarmötena i Sofia samt mångårig ordförande i Sveriges Författarförbund (förresten är Peter en mångårig blomma, inte bara en som blommar bara en säsong. Sedan blev han argonaut och ledde skepp med galna män (poeter) genom Östersjön, Svarta, Vita och ickeexisterande hav. Nu står han i spetsen för ett råd som förenar de konstnärliga förbunden i Sverige (KLYS). Jag skulle gärna säga att hans yrke är att vandra om jag inte visste att det egentligen är något annat — *att stråla och glittra!*

Varifrån kommer denna varelses ljusa energi?

När min dotter Martha var liten gjorde hon en upptäckt som överglänste Darwins teorier. Hon insåg att människans ursprung inte bara kom från apan utan att var och en har sitt ursprung från olika varelser — en från hunden, en annan från svinet, en tredje från hästen, en fjärde från fågeln eller, och varför inte — från lejonet. Kan det vara från isbjörnen — det tror jag inte, inte heller från den nordiska renen. Då plötsligt insåg jag att han är det nordiska ljusets barn. Därför är hans yrke att lysa djupt in i själens långa nätter, att skrämma (vidskepelse) och inspirera drömmarna. I sydliga nejder kallades han en gång för körsvennen från Delfi.

P.S.: Istead of preface.

I would like to write something new, something unusually beautiful, something you have made admire you for. But the remainder of life is less that I need. I have been friends with Artur Lundkvist am Maria - great persons. I have come to known the tender humanity of Tomas Transtromer. I have sailed with unforgettable Jacob Branting's boat. I admired Osten Shostrand's life. My God, how many persons of genius Sweden has given birth to! And how much goodness tooess! Shall I be able to reach to Ulla Roseen and bow to her? No, the time I have won't suffice.

I remember how you were saving my life. I have. seen you kneading manly bread. Thank you, poet and my brother!

*Yours,
Lyubomir*

*Ljubomir Levchev
Sofia, mars 2001 and 2015*

Tillfälligt flimmer

Vem är den lille krabaten
som så käckt står vid rodret på omslaget till den här boken?

Är det möjligtvis jag?

Men lika lite som man ser
ens ett uns av det pågående kriget
bakom den igenklistrade horisonten
ger fotografiet en aning
om vad som väntar den avbildade babyn.

Vad visste väl han
om det liv som han så frejdigt gick in i?

Det vet däremot du
som läst den här boken.

Vilken blir då slutsatsen?

Tro aldrig på några bilder!
Låt dig inte förföras av ögonblickets inviter.
Allt är bara ett tillfälligt flimmer
innan filmen plötsligt tar slut.

Till rors

Hur navigera denna skuta
som är vårt liv?
Vad göra med alla dessa segel
som fladdrar i vinden?
Hämta hem dem med förnuftets skot?
Släppa ut dem när vinden så befaller?
Lycklig den
som lärt sig att segla på seglares vis.
Men vi hjälplösa medpassagerare
som håller oss fast bäst vi kan
medan skutan oroligt kränger och vränger
Vad ska vi ta oss till?
Ska vi som oskyldiga barn blicka mot himlen
eller ändå försöka styra detta bräckliga skepp
som bär oss några år
genom livet?

Mitt jag

Dikt tillägnad Stockholms läns landsting

Erik Lindegren skrev en gång:

”Mitt jag är spänt mellan fyra hästar
i fyra olika väderstreck.”

Jag svarar:

”Mitt jag är spänt mellan fyra sjukhus
i fyra olika väderstreck”:

Södersjukhuset (hälsenan)
Karolinska sjukhuset (magen)
Danderyds sjukhus (axeln)
Ersta sjukhus (hjärtat)

Undrar alltså:

Är mitt ”jag” verkligen mitt?
Eller tillhör det Stockholms läns landsting?

Vinteroffer

Jag: ett offer för det svenska vinterkriget
mellan gatukontoret och sjukvården

Plötsligt händer det:
och du har inte vunnit på lotto
utan ligger inlagd på Danderyds akut med krossad axel.

Efter två misslyckade operationer
landar en havsörn på din högra axel.
Där sitter den sedan och vaggar fram och tillbaka
med klorna djupt inborrade

Först förnekar du smärtan.
Den är bara en tillfällig gäst som snart ska ge sig iväg.
Men sedan förstår du att den kommit för att stanna

Alltså: ingen fred men en ständig terrorbalans
mellan förträngning och smärta.

När jag ändå ska dö

När jag ändå ska dö
vill jag göra det under professionell handledning
helst på ett sjukhus.

Jag vill att morfinet ska hjälpa mig
att sakta bli sjösnatt
i den stora glömskans hav.

Det hav som omger de levandes stränder.

Jag vill att du böjer dig över mig
och ber mig att släppa taget
om det som så envist håller mig kvar.

Med din och morfinets hjälp
skall jag flyta bort mot ingenstans.

Dödens gråterskor

Aldrig är förljugenheten så stor
som när den med falska munnar lutar sig över vår dödsbädd
där vi ligger lemlästade och flådda.
Vad kan vi göra annat än finna oss i den.
Låt de levande be sina böner
och i skräck utbrista sin kärlek till livet.
Låt dem hylla vårt fridfulla insomnande
medan smärtnerverna brinner
som stubintrådar i kroppen
och vi förbereder oss på den slutgiltiga smärtan.
Döden suddar ut alla våra sinnen och minnen.
Döden gör oss till ingenting.
Som ingenting skall vi hyllas och begravas
under ett ton av vissnande blommor
visserligen vackra men lika döda som de fromma ord
som kommer att yttras
om det liv som nu slocknat i oss.

Ekelöfdröm

På rygg
i smärtan drivande
som Ekelöf i sin eka
flyter jag sakta fram
i min skröpliga engångsförpackning
genom det som ännu återstår.
Medan molnen skockas däruppe
frigjorda
från all sorg och längtan.

Omvänt dygn

Jag har vänt på dygnet:
Jag är vaken när jag sover
och sover när jag är vaken.

När jag äntligen kommit till ro
i sängens vilda hav omslingrad av upprörda lakan
sjunker jag som en sten mot drömmens botten
med dess hemliga snäckor:
de brister och visar mig i full vigör
hålla föredrag, skriva dikter, resa, springa,
klättra uppför
bergssluttningar
och älska med okända kvinnor.
Ingen är så full av liv som jag.

När jag mätt på liv och dikt tillslut vaknar
slår tröttheten mot mig
och jag gäspar mig genom en ny dag av leda och tomhet.

Vardagsbekymmer

Också stödstrumpshelvetet
som alltid åtföljs av ett förtvivlat rop på Gud
ingår i min morgonritual
innan klockornas diktatur tickar igång.
Vilka små och stora leveranser har du utlovat idag?
Vilka revolutioner är du anmäld till?
Har du kollat din e-pst?
Eastmaninstitutet skickar SMS om din beställda tandläkartid.
Ska du ta influensavaccinet måste du göra det idag!
Transportstyrelsen skickar aldrig påminnelser
utan lägger tyst och effektivt på 500 kr.
En tröst är dock
att äldrevården aldrig kommer att hinna ifatt mig.
Jag rymmer från den liksom jag en gång rymde från skolan.
Ändå lever jag just nu ett stilla pensionärliv
och lämnas som regel i fred.
Som pensionär är man röjd ur vägen och hotar ingen
mer än sig själv.
Framtiden ligger i tryggt förvar i det förflutnas kassavalv.
Skulle jag erbjudas att leva om mitt liv
skulle mitt svar bli ett otvetydigt ja!

Det är ju först nu jag förstått
alla misstag och missgrepp jag gjort.
Fast att dö klarar vi ju alla
- det finns ju inget dödens universitet -
dö kan ju faktiskt varenda katt.

Ensam träd

Facebook är en skog av vänner
men varje vän är ett ensamt träd
vare sig det står i en skog eller inte
Utanför mitt fönster i Horndal
står en klunga björkar
och håller gudstjänst för mig
De sträcker sina grenar
mot himlen
trots att jag ingen gud har
Vad jag älskar dessa tomma kyrkorum
och moskéernas söndergråtna mattor
för det är rum fyllda av längtan
Jag älskar de sönderkyssta ikonerna
som täcker dessa gudomliga helgonbilder
för alla de böner de fått motta
Varje tänt ljus är en påminnelse
om ett liv som sakta förbrinner
Men jag knäpper inte mina händer
inför korset
Jag kan inte överge
min otrohet
Jag förblir ett ensamt träd i skogen.

Jag står i vägen

Det förgångna och det närvarande
hör ihop.
Som avigan och rätan i ditt livstykke.
Den du en gång var
gömmmer sig under den du tror dig vara.

Ditt liv är uppdelat av vattentäta skott
bakom vilka du framstammat ditt jag:
det ena mer grandios än det andra!
Men vilket av alla dessa jag som är du nu
kan du aldrig veta,
kanske inget av dem, kanske alla

Allt är rörelse
Allt är här och nu
Också när du tänker tillbaka på ditt liv
gör du det genom nuets förstörande lins
Ditt jag står alltid hindrande i vägen

Hatets låga

Idag mötte jag på gatan
mannen som krossade mitt liv.

Han stal min hustru.

Jag minns hans skor som stod i hallen
medan han själv rörde sig ogenerat därinne
som var han jag.

Jag kunde ha undvikit honom på gatan.

Men jag valde att inte göra det.

Alltså gav jag mig till känna.

Hans ögon ville inte möta mina.

Han såg på en molnflik på himlen.

Vi förde ett kort och opersonligt samtal.

Jag försökte få honom att se på mig
men hans ögon vek hela tiden undan.

Två decennier har gått sedan den gången.

Men hatets låga
fladdrar envist mellan oss.

Insikt

Tillslut har jag kommit till insikt om
att mitt flaxande runt jorden
inte tjänar någonting till.
Jag är flugan i fönstervrån
som kryper på glaset och längtar ut.
Därute ser jag fåglar som flyger
och som bär sina fågelliv högt över trädtopparna.
Men själv kan jag ingenting
annat än flaxa
med trasiga vingar i fönstervrån.

Slut

Nu är allt jag varit med om så länge redan borta
som hade jag levt ett annat liv i en annan kropp.

Minnet krymper i tidens tvättmaskin
och av drömmens gobelänger återstår knappt en näsduk.

Det som förr var här och nu
brinnande och svidande i hjärtats nerv
falnar och svartnar nu som veden i en kakelugn.

Var kommer all denna aska ifrån?
Kan den verkligen varit mitt liv?

I livets obegripliga labyrint
går vi alla vilse.

När vi tror oss ha hittat en väg ut
är allt - det säger sig självt - slut!

Fort iväg!

På slutet
måste allt gå väldigt fort
Klä dig praktiskt
Packa bara det nödvändigaste
Sök
med en djävuls envishet
och en ängels tålamod
efter ditt sista ord

Och sen – iväg!

Stegräknaren

Den dag din älskade skaffar sig en stegräknare:
Ta dig i akt!
För henne handlar det inte om att gå ner några kilon
utan att gå av sig dig!

Varje steg hon tar
är ett steg ut ur ditt hjärta.
Varje kilo hon tappar tar hon från dig!
Kärleken övervinner inte allt:

Allra minst en stegräknare.

Bilan

När bilan fallit
tar det alltid en liten stund
innan huvudet ligger alldeles stilla
på schavotten.

Under dessa mikrosekunder
återupplever jag våra liv
all glädje vi delat
och alla sorger vi trodde oss ha bekämpat.

Men allt kommer till en punkt
där tiden och lögnen upphör

Och huvudet ligger alldeles stilla.

Namnen

Namnen på människor du träffat eller läst
sitter som fåglar i minnets träd
men bara så länge de vill.
När du vill nämna ett flyger det ofta iväg
och vänder kanske aldrig tillbaka.
Är det åren som tröttat ut dem?
Eller sitter det för många fåglar i ditt träd?

Profeten Paulus

Profeten Paulus
spjärnade mot udden.
Det var därför Gud kom till honom
i hans ensamhet
Men den som ingen Gud har
gör kanske klokare i
att inte spjärna mot udden
utan låta sig bäras med
så länge vinden förmår.
Och när den inte längre bär
ska den ändå blåsa över världen:
Vinden är de dödas andedräkt.

Sanning i sammet

När Saddam Hussein skulle hängas
svepte flinka fingrar en sammets Halsduk
runt hans hals
för att repet inte skulle skava

Sedan ledde man honom
under skrik och skråål
fram till fallluckan

Alla ropade på Mohammed
också Saddam
Men Mohammed svarade inte

Braket var öronbedövande
när luckan öppnades
och exekutionen var ett faktum

Bush och Blair log segervisst
Men var det verkligen Saddam
som sprattlade där i sitt rep?

”To Steno”

Sen middag på Rhodostavernan

”To Steno”

dit Sun Axelsson tog mig en gång:

Då lyste hennes grönskimrande ögon mot mig.

På tallriken: grillad bläckfisk, bröd.

I glasen: Retsina

Sitter nu åter i tavernans trädgård

med bläckfisk och Retsina.

Stjärnornas otaliga ögon flimrar.

— Där föll du!

— Där faller jag!

Men även utan oss
håller ”To Steno” öppet.

Stå ut!

Går i en snöstorm av Alvedon
som verkningslösa blåser rakt genom mig.

Vad göra med smärtans tunga örn
som med klorna inborrade i mina axlar
tungt gungar fram och tillbaka?

Stå ut!

Tänk istället på alla de stunder av glädje
som livet bjudit dig på!

Tänk på dikten som dundrade förbi
och stannade därute på slätten
medan du låg med örat mot rälsen
och lyssnade på det kommande livet
som sjöng sina sånger därinne.

Tänk att få tillhöra någonting eller någon
som blev ett värn för ditt liv.

Men inte på den smärta och ensamhet
som sedan gjorde dig till den du blev

Historisk kidnappning

Vem som helst kan kidnappa
Karl XII från Kungsträdgården
och sätta ner honom
t.ex. på ett torg i Marakesch.
Karl XII förbliver Karl XII.
Inte en min i hans ansikte har förändrats.
Han står bara på fel plats i sitt statyliv.

Men den som kidnappade skulpturerna på Parthenon
begick ett marmormord.
Rester av skulpturerna sitter kvar
medan de borthuggna delarna är inlåsta i British Museum.
Men också skulpturer av marmor kan blöda av längtan.

Det nybyggda museet vid Akropolis fot väntar på dem:
Genom tredje våningens panoramafönster
flyter hela Parthenon in.
Men inga skulpturer.

Tänk

Tänk -
att få vara en liten flisa
som inte revs bort
när Lord Elgin hackade ner skulpturerna på Parthenon.

Tänk -
att av en slump bli ensam lämnad kvar och drömma
om den dag när allt ska återbördas.

Att åter få bli en del av det tempel
som Parthenon ursprungligen var

Tänk -

Tahrirtorget

Också här på Tahrirtorget
med alla sina twittrande mobiler och förhoppningar
dunkar livet på i sin egen takt.
Fötterna värker, knäna signalerar sin vanliga smärta,
några gråter och andra skrattar
men det egna blandas med alla de andras
liksom vattenpipornas tunga rök
lägger sig över över tårgasens stickande smärta
Här är vi alla i samma nu
Ingen är förmer än den andra
förutom de tungt beväpnade soldaterna
som avklädda sina uniformer kunde vara en del av oss
liksom vi skulle kunna vara en del av dem
om livet hade gett oss andra roller.
Men nu kan ingen längre kuva det uppror
som försatt hela Tahrirtorget i gungning
och öppnat dörrarna till allas drömmar.
Unga människor och gamla trotsar öppet
maktens stridsvagnar
som står övergivna och spöklikt tysta
medan segerropen överröstar varann.
Vart för oss nu den fortsatta kampen?

Medborgarplatsen

SYRIEN FÖRBLÖDER
MEDAN SVENSKA POLITIKER
TITTAR PÅ

står det på plakatet
som den unge mannen kämpar med vinden med
medan ett tjugotal av hans kamrater
står i en ring och försöker lyfta en motspänstig flagga
som ett brandsegel
mot den regntunga himlen.
Detta sker här på Medborgarplatsen
där några söndagslediga flanörer
strosar förbi och nyfiket stannar upp
halvt frestade av utropen om gratis julskinka
och nyrökt korv.

Den syriske presidenten med sitt oskyldiga barnansikte
hastar förbi och kastar en irriterad blick
på sina stökiga landsmän och landsmaninnor
som inte förstår
att Medborgarplatsen i Stockholm
inte är något Tahrirtorg
utan en plats för lugn och ordning
och för svensk skinka och julkorv.

Datorsladden

Snubblar på datorsladden och

faller

faller

faller

Innan jag slår huvudet mot väggen
och kroppen daskar i det oavvisliga golvet

en sekund av tidlöshet.

Blixtsnabbt förutser jag:

hjärnskakning

bruten handled

knäckta leder

Ligger alltså orörlig
och känner smärtan sakta sprida sig
likt ett svarttrött mörker i min kropp.

Efter ytterligare en sekund

kan jag sakta röra mig

hasar mig på rygg till en stol

och lyckas trots smärtan

bit
för bit
för bit
likt en cirkusartist
klänga mig upp

Som ett under står jag på mina värkande ben igen.
Huvudet dunkar.
Datorsladdens svarta giftorm ligger orörlig på golvet
som hade den ingenting med mig att göra.

Morgon

Ljuset störtar huvudstupa in genom fönstren
från en knallblå himmel.
Solstrålarna kör som racerbilar
över väggar, soffor och skåp
De blixtrar i tavlornas glas och kvarlämnade glas
på köksbordet
och avslöjar brutalt nattens bedrägeri.
Ute på gatorna ryter långtradarna igång
likt urtidsdjur på väg mot sina fjärran destinationer.
Fortfarande insnärjd i sömnens alger
skyndar jag mig in under duschens hällregn
för att sakta återbördas till det vakna livet
som solen och himlen bestämmer över
och inte de grönskimrande flaskorna
som nu förpassas till soppåsen i diskskåpet.

Fjärilen

Livet - en fjäril som fladdrar en stund
innan slåttermaskinen dånar fram
och sliter oss alla som försvarslösa grässtrån ur jorden.
Sen återstår bara tystnad och årtal på gravstenar.

Tiden förflyttar oss oupphörligt mot det oundvikliga
men allting ser ut som vanligt:
Träden höjer sina kronor mot himlen som de alltid gjort
gatorna ligger stilla under dina fötter
Husen står stilla där de står

Men kyrkogårdarna är myllrande storstäder
av tystade röster som bara du hör
så länge fjärilen fladdrar.

Dikt tillägnad Ljubomir Levchev

Det finns vänner och «vänner».
Facebook är stor skog av vänner och «vänner».
Men en vän är alltid ett ensamt träd
även om det växer i en skog.
Kanske vårdar vi oss inte tillräckligt om det?
Kanske har vi övergett för många vänner
utan att riktigt förstå varför och hur.
Men varje skilsmässa
är också en skilsmässa från dig själv.
Därför skriver jag nu denna dikt
över en vän som aldrig sviker
vare sig i politiken eller i sitt privata liv:
den bulgariske poeten Ljubomir Levchev.
Hans dikt om Pompeji
kommer alltid att stå kvar
vad som än händer i vår omgivning
eller i våra oregerliga liv.

Jag som vägrade överge Pompeji

Döden är en gåta. En terror. Men inte slutet.
Som en docka vaggas jag i jordens djupa sköte.
Jag hör de himmelskt kristallklara tonerna
Jag som vägrade överge Pompeji

Innan utgrävningarna avtäckte mig
låg jag hoprullad som ett embryo, tyst, förstenad
Allt jag gjorde var att trotsa elementen
och bita mig själv fast i mig själv

Jag såg er fly till hamnen
på väg mot de räddande fartygen
för att sätta er i säkerhet

Ni hade plundrat templen och bett era böner
och lämnat skräckens minnen efter er

Männen, djuren allting förstördes
Hur vackert var inte det övergivna Pompeji
Några få grässtrån var mitt ända sällskap
tills stadens ära smög in och tog över
Guden har förändrats. Nu var det vulkanen de undersökte.
Staden och dess korrupcion blev till ett museum.
Men alltjämt biter jag mig fast i mig själv.
Jag som vägrade överge Pompeji.

(min översättning)

Tidens gång

Plötsligt har alla blivit så gamla
Nyss var vi alla omkring 50
och vi befann oss mitt i livets virvlar
Men nu drar det iväg uppåt 8 och däröver
Jag minns den tiden när jag ägnade dödsannonserna ett ytterst
förstrött intresse.

De flesta som dog var födda på 20-talet
och det var sällan någon jag kände.

Nu duggar dödsfallen tätt:
Jag har varit fler gånger på begravningar än på teatern.

I fickorna på mina svarta kostymer
ligger hela kortlekar av begravningsprogram.

Att läsa dödsannonser idag
är som att läsa kändissidor i Hänt i veckan
- finns den kvar? -

Nu gäller att snabba på med middagsbjudningarna
så länge det finns några kvar att bjuda!

Det händer också
att nuets skyddande hölje brister
och att tidens dofter från förr och nu läcker in.

Minnet liknar en barrande julgran
som knappt håller rätt på de närmastes namn
och lusten

vår starkaste dieselmotor som håller oss igång
har börjat hacka och hosta som var vi redan färdiga med livet.

Men fan heller!

Så länge hjärtat slår och jag känner doften av ditt hår
fortsätter jag min livsfarliga framfart.

Minns:

«Viss alt du gav förutom livet
da husk att du har intet givet»!

Man kan bli norrman för mindre.

Ordens marknad

Marknaden kräver roligare clowner
än den som bara torgför sitt nakna hjärta
i en tunnklädd liten bok som dinglar där på sin krok
vid avenue de Neuilly
eller i bokhandelsfönstret vid gamla Norrbro!
Marknaden kräver clowner som kan få dig att kikna av skratt
eller dra efter andan i skräck
kraftiga saker, blodiga scener!
Marknaden kräver att du kan glömma ditt liv
och bli någon du aldrig varit eller någonsin kommer att bli
Den marknadsanpassade clownen
- en kalkylerad förlagsprodukt -
älskad av varje kulturminister:
en gesäll hämtad direkt från diktens slakthusområde.
Visst ska hans ord få flyga som vilda fåglar
åt vilka väderstreck som helst
bara vingarna och förlagskontrakten håller!
Men vad ska vi ta oss till när vingarna inte bär?
För säkerhets skull:
Det finns en facebokssida
under varje stol.

På väg till Kairo

Sitter och ser ner på molnen
som lockar sig under vingarna
Timme efter timme
hänger vi alldeles stilla
Bara flygvärdinnorna
skyndar fram och tillbaka
med sina brickor med vatten och kaffe
Inte ens en lättöl
tillåter oss Air Egypt att beställa
Allah håller sin hand utsträckt över oss.
Nu bara tre timmar kvar
innan pyramiderna sticker hål på himlen
och mörkret strilar in
som förvandlar skymningen till natt.
Plötsligt skimrar sextonmiljonsstaden under oss
som en sönderslagen jättediamant.
När vi går nerför flygplanstrappan
till den väntande bussen
omfamnar oss den fuktiga 30-gradiga värmen.
Sen passpolisen, viseringarna
innan stadsbruset tar vid.
Likt fiskstim simmar bilarna fram och tillbaka
märkvärdigt gymnastiska för att inte krocka.
Snart är vi hemma
under en ny himmel och i en ny vardag.
Ny bara för mig
men inte för det människohav
som befolkar mänsklighetens vardag.

Drömmen om Parthenon

Aten -
tung som en sten
i våra ben.
Men också ett skimrande diadem!
Kantstött av tiden vindar
står Parthenon fortfarande kvar
som ett löfte
om den framtid vi i drömmen bar.

Begravning

Sitter i kyrkbänken på begravning,
fumlar med en ros mellan fingrarna.

Under skinnet på mina händer
krälar ådrorna som blåa maskar
medan prästen mässar om ett annat liv
ett hinsides.

Hon ber oss be tillsammans.
Motvilligt ställer jag mig upp
eftersom alla andra gör det,
Men jag ber inte.

Mina läppar är förseglade.
Men rosen darrar och skälver
mellan mina fingrar.

Den sväller och öppnar sig
som var den min röst och mitt ansikte
i detta rum av sorg och saknad

(till Lennart Parknäs i åminne)

Liv och dikt

Också dikten är ett levande väsen
med egen vilja och kraft.
Dikten är ingen lerklump
som låter sig formas av poetens händer.
Den är en sprängdeg
som bryter sig loss ur tystnaden
Ofta säger den något helt annat
än vad dess upphovsman påstår
för dikten äger alltid sig själv.
Den enda som kan avgöra
om dikten har en egen puls och andedräkt
är läsaren den är skriven för.
Först då den läses
förvandlas orden till dikt.
Avtrycket av liv är alltid starkare
än livet självt.

Som om

Jag lever
Som om jag levde
Allting är som vanligt
Över hustaken flyger fåglar
som de alltid gjort
Men något har hänt med mig
Jag har bytt plats med min egen skugga:
Nu glider jag ljudlöst
över murar och väggar
Ingen kan heller se mig som jag är
Det är som jag inte fanns
Ändå rör jag mig i vår gemensamma verklighet
Åker buss och tåg och flyger
Upptar en normal människas plats
Det är bara jag som vet
att jag inte är
Det är bara för mig
dörren mellan liv och död
står vidöppen

Stockholm just nu

Det tunga eller ensamt klirrande ljudet
från kyrkklockor
Sorlet av människor på torget där nere
Det ihärdiga rasslandet från framsträckta pappmuggar
Stockholmsljud idag.

Intill Medborgarplatsen
strömmar nya svenskar i färggranna kläder
ut och in i moskén.
Trots alla försäkringar om religions- och tankefrihet
står under fredagsbönen
den vackra minareten tyst och stum.

Ett utropstecken!
under en förvånad himmel.

Bortsprungen dikt

En bortsprungen dikt
är ett bortsprunget barn.
Den angår inte bara poeten utan oss alla!
Låt oss därför gå skallgång
och söka i alla skrymsler och vrår.
Söka i våra drömmar och förhoppningar.
Finns där ett bortsprunget barn?
Eller finns det i vårt förflutna?
I våra misslyckanden och tillkortakommanden?
Var gömmer sig det bortsprungna barnet?
Eller finns det i verkligheten inget barn?
Var det bara en dikt, en fantasi?
Vad letar vi egentligen efter?
Varför all denna möda?

Den oskrivna dikten

Den bästa dikten
är alltid den oskrivna.
Innan myllret av tankar, impulser och aningar
har tvingats in i språkets stela uniform.
Den levande dikten
finns alltid gömd under den skrivna.
Lägg ditt öra mot språket och lyssna!
Hör du ingenting
kan du lika gärna sluta att läsa här.
Då är det ingen dikt du har framför dig!
Se in i mina ögon!
Vad ser du? Vad känner du?
Kan du ana något av det
som orden inte förmår bära fram?
Kanske finns den dikt
som jag försöker skriva
redan inskriven i dig!

Skiktröntgen

Cancerjakt på Karolinska sjukhuset:
Fastspänd på en läderklädd bräda
rycks jag
centimeter för centimeter in i en vit tub
Under hamranden och stort slammer
gör kameran sin minutiösa undersökning
av det som finns inuti i min kropp.
Jag tackade nej till de hörlurar med popmusik
som jag erbjöds före undersökningen.
Hellre då en professionell sjuksköterskas röst
som lugnt och metodiskt uppmanade mig:
Andas in!
Håll andan!
Andas!
Gång på gång under 90 minuter.
Men liksom på ett riktigt fiskafänge
var det ännu ingen som visste hur fångsten blev.
Fanns det några tumörer gömda?
Det ska ett expertteam avgöra
när de går igenom fotoskärmarna.

När det hela var över
tyckte jag att jag svävade

1000 meter över jorden.
Ännu på bussen hem
hörde jag hennes röst i mina öron:
Andas in!
Håll andan!
Andas!

Facebokdikt

Denna dikt
är inte skriven rakt ut i det blå.
Den är skriven
mitt i facebokskogen
där många surfar omkring utan att veta varför.
Plötsligt ramlar en dikt ner
från ett av skogens träd.
Vad göra med den?
Skit i den och surfa vidare!
Skogen är full
av nerblåsta dikter som ligger och skräpar.
Låt dem ligga!
Kanske någon av dem
vägrar att självdö
utan reser sig upp och kräver
att få leva ett eget liv.
Den får kräva vad den vill.
Det angår inte oss.
Själva fortsätter vi att surfa
så länge vi har lust.

Svensk flockjournalistik

Den svenka flockjournalistiken är sig lik:

Endast en enda åsikt i taget.

Och alla rusar som en man till den rätta åsiktens
åskådarläktare!

Först var det seriemördaren Thomas Qvick.

Alla förfasade sig med rätta. Hur kunde han?

Men sen steg en oskyldigt manipulerad människa fram: Sture
Bergvall.

Och hela presseliten flydde som skrämnda råttor från sina
platser.

Nu var plötsligt hela rättssystemet i rullning.

Ve den f.d. justitiekansler som opponerade sig!

Men alla de nio mordoffren? Vart tog de vägen?

Inte ett ord därom i den rättrådiga pressen.

Sen blev det Ukraina:

Återigen samling i det rättfärdiga hörnet. Carl Bildt
applåderades.

Den som motsatte sig den högfärdige tuppens
historiebeskrivning

sades genast vara Putinanhängare.

Alla de majoriteter i olika delar av det splittrade Ukraina
benämndes i det svenska debatten helt kort: separatister!

Men vart tog debatten

den som skulle skilja Sverige från resten av världen vägen?
Den svenska offentliga enigheten sluter sig åter samman
Måsarna utanför mitt fönster
som sätter sig ner än här än där
lever ett långt friare liv än de svenska journalisterna!

Sömnens glömska

Att lägga sig på rygg i sängen
och bara slappna av en stund på dagen
är väl för de flesta en behaglig tanke.

Under min ungdoms reseledartid på Rhodos
sov jag regelbundet siesta med fönsterluckorna på glänt
mellan kl.15-17.

Men det var då det.

Idag är varje försök att slumra till
lika krävande som en bergsbestigning.
Vakenheten är utrustad med stränga vakter
som ser till att sömnen håller sig på avstånd.

Inte ens när natten kommer
och allt är bäddat och klart för en drömrisk sömn
får den plötsligt som ett flygplan landningsförbud:

Varv efter varv kretsar sömnen över mig
men vakterna ser till att det inte kan landa
Och skulle ändå en drömvirvel ta mig
och jag förstår att jag plötsligt sover
simmar jag genast upp mot vakenhetens yta.
Att väcka mig själv ur sömnens glömska
blir då ett livsavgörande beslut.

Solig dag

Solen brakar in
genom de öppna franska fönstren
och målar upp breda vita avenyer på parkettgolvet
På taket mittemot
vrider Söderhallarnas väldiga klocka sig sakta runt
som var varuhuset fyllt av tid
Skriken från måsar, gälla barnröster
och rasslande pappersmuggar
från de kringliggande gatorna
stiger upp
och på Medborgarplatsen trängs uteserveringarna
i den plötsligt påkomna sommarhettan
som befann vi oss mitt i Rom!
Men så kan också Stockholm vara:
en blandning mellan här och där.
Och på andra sidan torget
söker den stumma minareten ögonkontakt med Allah
som dock tycks ha fastnat i migrationsverkets korridorer
medan Gud själv trivs bäst i den katolska domen
på andra sidan det nyinvidga Tomas Tranströmer-biblioteket!
Ändå har vi som bor här det ganska bra
när det gäller att välja bland diverse timligheter
mellan romer, Gud och Rom.

Nice

”Promenad des Anglais”
är en lång tankepaus
kantad av hotell och palmer
som med sina borstar
skurar himlen ren
över det grön- och blåskimrande havet.

På trappen utanför hotell Negresco
– denna stora vita gräddtårta –
sitter Matisse och Chagall och ser ut på havet.
Alla minns vi 60-talets Göran Palm:
”Havet. Jaha
Det är som på Louvren.

Jagets bur

Utvilad och pigg
hoppas jag i byxorna
Kränger snabbt på ett par strumpor
och knyter skosnörena
glatt visslande
beredd på en ny dags äventyr!

Nej det är inte jag
utan med värkande ben
sitter jag på sängkanten
och försöker måtta rätt fot
i rätt ben
Och sen strumpornas elände
som alltid är för trånga och gör ont
Avslutningsvis de stela skornas våldtäkter
Såg förresten en annons om fotkirurgi
Kanske någonting för mig?

Men detta är min vardag
var dag
Detta elände är också min plikt
att återge i min envisa dikt
Snopet, eller hur?
Att alltid sitta inklämd i jagets trånga bur!

Oförutsägbart

Bilen och datorn
är mina bästa vänner.
De har alltid tid för mig och gör som regel vad jag vill.
Någon gång har det hänt
att bilbatteriet sagt från.
Men då ringer jag försäkringsbolaget
efter hjälp.
Samma sak någon enstaka gång
med datorn
men får bara en ung datanörd trycka på knappar
och mumla och humla på sitt särskilda sätt
går också datorn igång.
Den ende som har problem
med både inre och yttre funktioner
är jag själv.
Den husdokter finns inte
som kan laga mig och jaga iväg
den osynliga örn som borrar sina klor i min axel.
Tänk om vi lade ner samma omsorg på oss själva
som på bilen när den genomgår sin årliga besiktning!
Tänk om vi kunde styra våra liv
lika logiskt och effektivt som datorn
och kunna deleta våra misstag och tillkortakommanden.
Men icke!
Vi är alltings motsats, alltid oförutsägbara.
Så länge livets låga flämtar i oss!

Färdskrivare

Dikten är livets färdskrivare
Den registrerar allt du gör eller inte gör
Den vet när du ljuger eller talar sant.
Den vet om du lever ditt liv på låtsas eller på allvar
Dikten kan kanske lura dig
men du kan aldrig lura dikten.
På så sätt är vi alltid övervakade
av sanningen
vare sig vi vill det eller inte.
Du kan aldrig ljuga dig fri!

CJL Almqvists grav

Vår störste författare
CJL Almquist (1793-1866)
har den minsta gravstenen
på Solna kyrkogård.
En diskret häll med namnet inristat
som höjer sig upp alldeles intill
kyrkans ingång.

August Strindberg (1849-1912)
också efter sin död
vår mest stridbare författare
har på norra kyrkogården
ett sotsvart stort kors med inskriptionen
”O Crux, Spes unika mea”
O kors, du mitt enda hopp
Ja, varför inte ta chansen?

De andra stora gravstenarna
som hukar under himlen på Solna kyrkogård
är resta till minnen av företagare
som inte kunde ta med sig
sina konton till dödsriket.
Men de magnifika stenarna

vill ändå påminna oss
om deras jordiska framgångar.
Författarna klippte kanske inte
lika många kuponger i sina liv.
Men deras böcker står inte på någon dödslista.
De lever och berör oss nu och alltid
vilken generation vi än tillhör.
Almquists grav på Solna kyrkogård
må vara den minsta
men samtidigt störst

Borttappat

 Ingenting är så lätt att glömma
 som var man lagt sina glasögon.
Jag kan ta gift på att jag lade dem här på bordet.
 Men här är de inte.
 Inte heller i bokhyllan
när jag letade efter nyutgivningen av Voltairs Candide.
 På toaletten då?
 Inte.
 Ingenstans är dom.
 Inte i sovrummet eller i mitt kök.
Dom har helt enkelt gått upp i rök!
 Har jag glömt dem på Systemet?
 Eller i Konsum?
 Är du alldeles säker på
 att du inte har dem på dig?

Jag – en ledstångsmänniska

Man måste skilja på
ledstångsmänniskor och fritt gående.
Själv tillhör jag ledstångsfolket.
Se på dem som ska gå in igen efter pausen på en teater!
Vilka står i den längsta kön?
Min största skräck: den oändliga trappan i Odessa!
Den är förvisso inte daglig
men finns alltid som ett minne i mig.
Vad kan jag göra?
Kramar om din arm och låter dig leda mig upp.
Om du är kvinna ser det naturligt ut.
Om du är man blir det lite besvärligare.
Men vänskap är alltid vänskap!
Stockholms tunnelbana bjuder ibland på hiss!
Det är en fröjd för oss ledstångsberoende.
I hissen ser vi ju ut som alla andra
liksom bakom ratten i bilen.
Bilen och datorn är mina bästa vänner.
Ingen av dem kräver att jag ska ränna
uppför eller nedför en trappa.
Vi är ju som vi är:
ledstångsmänniskor eller fritt gående.
Förhoppningsvis fritt tänkande.

Min hand

Tyst.

Ingenting att skriva om.

Fast nu ser jag den med full skärpa:

Min 73-åriga skälvande hand

med ådrorna krälände som maskar

under den tunna huden.

Snart har den gjort sitt.

Vad allt den hunnit med

sedan jag skrikande krängde mig ut ur min mor?

Hur många skuldror har den inte smekt?

Allt godis den snappat efter!

Så många tårar den försökt torka bort

när förtvivlan öppnat sina dammluckor inom oss.

Löpskt har den letat sig uppför kvinnors lår

och fått rapp av den evigt moraliske magistern.

Men aldrig har den sökt sig till sin kamrat

som lealöst hänger på min vänstra arm

för att tillsammans sluta ihop sig i en bön.

För en gång skrev jag

och läste högt i Visby domkyrka:

Knäpp aldrig dina händer!

Se vad som hände

den som så gjorde

och som nu hänger där hjälplös på sitt kors!

Tyst.

Som om ingenting hänt.

Meteoror och myror

Så långt till dikterna!

De drar förbi likt meteoror långt däruppe i stjärnklara natten.

Själv sitter jag här nere
där vattnet är fruset och stängt.
Inte ens en fisk
kan jag se genom den tjocka isen.

Vart tog livet vägen?
Nyss stod jag i vägkorset
och såg vägarna ila iväg till olika destinationer.
Men nu avundas jag myrorna
som i tusental utan karta och kompass
tar sig fram mot olika obegripliga mål.

Jag är en av dem.
Men vad vet en myra om meteoror?

OP och PC

O.P. Anderson och jag är kompisar.

O.P står för Olof Peter.

P.C står för Peter Curman,

Jag hör ihop med honom.

Vi sitter båda tysta.

Hans tålmod kan mätas i centiliter.

Min brist på tålmod också i centiliter!

O.P. ger.

P.C tar.

Varför är livet så orättvist?

Till slut hans tålmod är slut.

Vad kan vi göra?

Ännu en ny flaska köra?

Nej stopp! och håll ut!

Livet är inte slut!

Vad är det som alltid ger O.P ett övertag?

Därför att han ur mig botten drar!

Men utan botten är jag ingenting.

Botten är min sanna grund

där är jag stark ännu en stund!

Alltså nej tack till nästa sup:

Tack för allt. Klart och slut!

Övervakning

Vår högste övervakare är förstås
GUD!

Han ser och hör allt vi gör.

Men sen har vi också våra

säkerhetstjänster:

SÄPO, FRA, NSA

som håller koll på facebook och alla
våra mail.

Men ingen skriver om alla dessa
måsar

som sitter liksom gipsade på vakt på
taken.

Vem vet vad de ser och

kommunicerar med?

Kanske finns det nya kommunikativa
system

förbundna med de flaxande vingarna?

Och sen vi själva?

Är det bara tvättstuetider vi
memorerar?

Eller finns det andra iakttagelser vi
gör

och omedvetet förmedlar?

Vem rensar och detaljstuderar det
mänskliga skvallret?

Vad gör vi egentligen med våra liv?

Tunga

Tungan är en energisk, nyfiken och stingslig inspektör
som undersöker tänderna in i minsta detalj
Varhelst den finner en ojämnhet eller en oförutsedd kantighet
reagerar den kraftfullt och bestämt
och försöker av egen kraft mota bort eller släta över.
Ej heller låter den sig mutas utan återvänder gång efter gång
till platsen för missnöjet
Dess emellan kan den fås att ligga
som en uttröttad hund
på bädden mellan tandgårdarna, men alltid vaken
alltid beredd att störta upp och göra sin plikt.

Gud rår

Storm, snö, hagel varnar väderlekstjänsten.
Uppspruckna moln, blå himmel och sol över
Medborgarplatsen
svarar vädret.
Människan spår men naturen rår!

Tatuerade skönheter

kommer dom en dag att blomstra för oss andra
på våra äldreboenden?
Kan en darrande hand
följa den tauerade pilens riktning?
Och vad med begravningarnas loja blomsterprakt
när man vet att kistan
innesluter ett växthus?

Havslösa måsar och människor

Trodde
att jag var en av måsarna
som varje dag
störtdyker ner mot Medborgarplatsens asfaltshav.
Men hav finns där inte.
Vinglös som jag är
slogs mitt ansikte blodigt i gatstenen.
Ligger först avdomnad men lyckas
kravla mig upp
med hjälp av en parkerad cykel.

Sen var det hennes intensivt granskande ögon
ovanför munskyddet när jag ligger i tandläkarstolen
på St Eriks akut.
Jag ser hennes hårstrån skimra i stålkastarens ljus.
- Var glad att det bara är tänderna.
Dom kan man alltid laga eller ersätta!

På morgon dagen efter
ser jag åter måsarna virvla över Medborgarplatsen.

Fortfarande är jag en av dem.

Carpe diem

Mina allra bästa vänner
finns inte mer.
Karl Vennberg, Axel Liffner, Olof Lagercrantz, Siv Arb
och många, många fler.
Ibland händer det
att jag ser dem på gatan eller krogen.
«Men är det inte han som sitter därborta?»
Men icke.
Medan andra läser Hänt i veckan eller Damernas Värld
(finns dom kvar?)
för att veta vad som hänt
läser jag dödsannonserna.
Varje dag dyker det upp ett nytt kärt namn
och ibland förvånas jag över
att inte jag själv finns med bland dem.
Men sådant är livet.
En filmremsa som fladdrar förbi några sekunder
medan du tror det handlar om år.
Alltså: Carpe diem!

Grekisk värdighet

Att stå och läsa dikter om Parthenon
i det nyuppförda Akropolismuséet
är en stark upplevelse för en svensk poet.
Mina ord omvandlades till grekisk poesi
av en skicklig och lyhörd tolk.

Att tolka all längtan och smärta
som de omgivande marmorskulpturerna alltjämt utsänder
efter Lord Elgins brutala kidnapping
möttes med applåder från den grekiska publiken.

Men min starkaste upplevelse var
de från gatan inströmmande barnen
som storögt såg sig omkring i muséet.

De bar inte på fattigdom
utan på sitt lands historia.
En känsla av värdighet lades nu till deras liv.
Det är den som alla greker värnar.
Den kan EU aldrig ta bort!

Här och nu

Vaknar och vet inte var jag är.
Är jag på Rhodos med Medelhavet dånande utanför?
Eller i Panormitisklostret med den stilla lagunen sovande?
Eller i Istanbul på gamla kära Londra Oteli uppe på Telebasi?
Eller i St Petersburg nära Nevskij Prospekt?
I vilket liv lever jag?
I mitt första äktenskap i gamla stan eller vid Norra bantorget?
Eller är det ute i Bandhagen?
Eller på Dalagatan innan vi flyttade till Ekensberg?
Eller är på Tjustgatan och Svartensgatan?
Står de sörjande björkarna kvar utanför köksfönstret i
Horndal?
Jag vrider och vänder mig
i olika sängar och liv.
Fast just nu sitter jag i mitt torn på Medborgarplatsen.
Och mina forna liv svävar likt molnen
långt däruppe.
Själv är jag här och nu.

Sanningens färdskrivare

Med autopiloten påkopplad
låter du ditt liv levas
som var du någon annan.
Men sanningens svarta låda
kommer du inte ifrån.
Den registrerar och minns
allt du gör och inte gör.
Du kan kanske förstålla dig
och få din omgivning
att tro på den du för tillfället säger dig vara.
Men dikten lurar du inte!
Vill du verkligen veta
vad som rör sig i de okända djupen
under det tillfälliga glittret på ytan
ska du lyssna på rösten innifrån.
Dikten är sanningens färdskrivare.

Håll ut!

Denna ständiga maktkamp
mellan kropp och själ!
Själen tror sig odödlig
men kroppen slår tillbaka och protesterar.
Den knackar otåligt på dödens dörr.
Men själen
är en tapper krigare som slåss för din heder.
Den vill att du återigen ska ta
befälet över ditt liv
och inte låta åren och värken segra.
Med orden ska du göra dig fri
från ålderns plågsamma skröplighet.
Återigen ska fantasin och lusten styra ditt liv.
Du både kan och vill.
En röst viskar i mig:
Håll ut!

Den farliga dikten

Dikter är farliga
Två dagar efter min dikt om den ständiga
maktkampen
mellan själen och kroppen
fördes jag i ilfart
till Sankt Görans sjukhus
där man konstaterade
att min högra hälsena var bruten.
Också Tomas Tranströmer
förutspådde sitt kommande livsöde
i en dikt om en promenad
i skogen på Runmarö.
Själv bodde jag då
på Krokholmen strax intill.
Nu ligger jag gipsad på sal 9
och hör hur plågoandarna lever
bland mina medpatienter.
Hos en av dem
är det en vulkan av smärta.
Men mest är det
suck och stön.
Håll ut!

Hönsgården

Iförd
ett smalt plastarmband
med mitt namn och födelsenummer utifall att
placeras jag på sal 9 på akuten
med mitt nygipsade ben.
De fyra sängarna
är omflutna av tunna gardiner
som både skär av blicken och skärper hörseln.
Mina medpatienter är damer omkring 90 år
Men det är ingen tyst lya jag hamnat i.
På dagarna
medan familjebesöken pågår är allt som förväntat.
-Så skönt att du äntligen får vila!
Men på nätterna börjar alla gny
ropa på mamma eller utgjuta förbannelser
Några håller långa monologer
Andra hotar de väna sköterskorna med doktorn
De som orkar låter sig rullas ut till TV:n
där Malou önskar att alla ska ha det bra i stolen
eller var det kanske solen?
Våren har ju kommit därute!
Men mest påminner nattljuden

om en sovande hönsgrård
med pip och småkackel
Någon suckar uppgivet:
Vad skulle jag hit att göra?

Sovsalsrösten

Varför pratar du med en annan röst
när du vill säga eller fråga mina medpatienter något?
Ett sådant tonfall har jag aldrig hört när du talat med mig!
Du låter som vissa vuxna när de pratar med barn eller hundar.
Är det sjuksköterskerösten?
Men jag vill också bli smekt och uppiggad av din röst!
Cecilia eller Emilia eller vad du nu heter
Lyssna på patienten Peter!
När vi hör dig trippa in i sovsalen
vänder vi oss alla om i våra sängar
och lyssnar svartsjukt på er högljudda konversation.
Varför just med henne och inte med mig?

Dagsritualen

Istället för en snaps
en liten vinglig plastmugg
med morgonmedicinen.
Sen flyger persiennerna upp med en smäll
och en blå himmel störtar in i rummet.
Ny dags kamp mot natt.
Förberedelser för dagens stora toalettexpedition.
Ståbordet som ska hissa upp mig
så att jag kan sätta mig på rullstolen.
Sen kommer själva kronan på verket.
Nedsänkningen på själva tronen i toaletterummet
Alla dessa självklarheter
har förvandlats till stora tidskrävande projekt.
Att glömma kissflaskan kvar
kan leda till en smärre katastrof
om inte larmklockan förmår väcka någon
i min omgivning.
Men viktigast av allt är Ronden
när Doktorn skrider fram i procession
omgiven av en flock sjuksystrar
beredda att följa minsta vink.
Själva går vi i tankarna igenom vår egen ärendelista
med samma ångest
som vi en gång hade i folkskolan för att glömma
den psalm vi fått i utantilläxa.

Friska och sjuka

Kan de friska någonsin förstå de sjuka?

Kan de sjuka förstå de friska?

Med förstå menar jag inte bara känna empati
utan också inse och acceptera de ogenomträngliga väggar
som skiljer oss åt.

Den friske tror sig suverän.

Han vet alltid hur en slipsten ska dras.

Men det är den sjuke som drabbas av hans välvilliga nit.

Den sjuke behöver ingen slipsten alls
utan bara en tyst och ordlös närvaro
med en levande medmänniska.

Att inte kunna ta sig ur sängen för att kunna gå på toa
är ett tortyrliknande straff.

Att behöva be om en kudde som ligger tre meter bort

Så här kan ingen frisk människa resonera.

Sant.

Därför kan inte friska och sjuka
förstå varann.

Skärp dig, sjukling!

Det gäller ju
att vara patientuppfostrad!
Annars kan det gå åt pipan.
Sjuksystrarna skall vara änglar som flockas kring din bädd
och lovar dig paradisiska fröjder
och maten direkt från Operakällaren.
Vem är jag att klaga som jag har det?
Tänk på romerna som ligger i kylan och smutsen därnere
- visserligen med hela hälsenor -
medan jag ligger här och ojar mig.
Skärp dig sjukling!
Skulle du vara glad
om du var en av de tusentals som trängs
vid våra gränser.
Eller om du var en av dom
som tvingades i havet utanför min hemö Rhodos?
Var glad att du finns!
En flik av Mälaren
duger väl gott
som vårt eget Medelhav!

Ingenting

Av ingenting
blåser jag nu
sakta och metodiskt
ord sammansatta
till skimrande dikter
som stiger som bubblor
mot himlen
tills de plötsligt brister
med sin last av hopp och förtvivlan
All denna tysta förtvivlan
All dessa rop på hjälp
upphör med ens
och lämnar efter sig
ingenting
i vinden som berör oss alla

Husdoktor

Husdoktorn -
är i mitt minne en engelsman
i golfbyxor som cyklar på engelska landsbygden.
Han tittar in hos sin patient
och frågar nyfiket:
Hur är det? Och hur är det med Elsas systems knä?

Min husdoktor
bryr sig inte om knän.
Hon sitter strikt och tyst bakom en datorskärm
i sitt mottagningsrum.
-Födelsenummer? frågar hon kort.
Behöver du remiss?

-Ja tack. Remittera mig gärna
till den engelska landsbygden
där även doktors hjärta klappar!

Brolinstöveln

Sjukvården är full av nyuppfinningar.
En av dem är Brolin-stöveln
som skall ersätta den klassiska gipsningen.
Stöveln är en tung med remmar försedd fotboja.
Den har fullt med knappar och små pumpar
för att hålla trycket maximalt.
Poängen är naturligtvis
att patienten nu kan sköta sin behandling på egen hand.
Han kan ta av och på bojan med egen hand.
På med Brolin och problemet är löst!
Åtminstone för sjukvårdens del.
Men patienten får betala priset
eftersom det nu är han som får bära hela ansvaret
för sin behandling.
Den smutsiga och besvärliga hanteringen med gipset är borta
och gipsrummet kan förvandlas till ett trevligt kafferum.
Modernt hjälpmedel?
Djävla skitstövel!

Innehåll

Tillfälligt flimmer	11
Till rors	12
Mitt jag	13
Vinteroffer	14
När jag ändå ska dö	15
Dödens gråterskor	16
Ekelöfdröm	17
Omvänt dygn	18
Vardagsbekymmer	19
Ensam träd	21
Jag står i vägen	22
Hatets låga	23
Insikt	24
Slut	25
Fort iväg!	26
Stegräknaren	27
Bilan	28
Namnen	29
Profeten Paulus	30
Sanning i sammet	31
”To Steno”	32
Stå ut!	33
Historisk kidnapping	34
Tänk	35
Tahrirtorget	36
Medborgarplatsen	37
Datorsladden	38
Morgon	40
Fjärilen	41

Dikt tillägnad Ljuobomir Levchev	42
Jag som vägrade överge Pompeji	43
Tidens gång	44
Ordens marknad	46
På väg till Kairo	47
Drömmen om Parthenon	48
Begravning	49
Liv och dikt	50
Som om	51
Stockholm just nu	52
Bortsprungen dikt	53
Den oskrivna dikten	54
Skiktröntgen	55
Facebokdikt	57
Svensk flockjournalistik	58
Sömnens glömska	60
Solig dag	61
Nice	62
Jagets bur	63
Oförutsägbart	64
Färdskrivare	65
CJL Almqvists grav	66
Borttappat	68
Jag – en ledstångsmänniska	69
Min hand	70
Meteoror och myror	71
OP och PC	72
Övervakning	73
Gud rår	75
Tatuerade skönheter	76
Havslösa måsar och människor	77

Carpe diem	78
Grekisk värdighet	79
Här och nu	80
Sanningens färdskrivare	81
Håll ut!	82
Den farliga dikten	83
Hönsgården	84
Sovsalsrösten	86
Dagsritualen	87
Friska och sjuka	88
Skärp dig, sjukling!	89
Ingenting	90
Husdoktor	91
Brolinstöveln	92

